

AF
Fiskeridirektoratets
havforskningsinstitutt
her

RAPPORT / notat

Rapport SPS 8903

30. mars 1989

Fiskeridirektoratet
Biblioteket

Rapport om tur til Sovjetunionen i forbindelse med merking av

grønlandssel i Kvitsjøen.

**Må ikke siteres uten etter av-
tale med Sjøpattedyrseksjonen,
Havforskningsinstituttet, Bg.**

**Not to be cited without refer-
ence to the Sea Mammal Section,
Inst. of Mar. Res., Bergen.**

av

Bjørn Bergflødt

Under den 17. sesjon i Den blandede norsk-sovjetiske fiskerikommisjon, ble det avtalt et felles forskningsprogram som bl.a. tok sikte på merking av grønlandsselunger i Kvitsjøen. Programmet tok sikte på å utføre merkingen i dagene fra 1. til 9. mars 1989.

Fra Havforskningsinstituttet deltok Bjørn Bergflødt og fra samarbeidspartneren, SevPinro i Arkhangelsk, deltok 9 personer, den ene som tolk. Jury Timoshenko fungerte som ekspedisjonsleder fra basen i landsbyen Nizhnyaya Zolotitsa på østsiden av Kvitsjømunningen. De sovjetiske myndigheter hadde stilt et MI8 helikopter til rådighet for å få gjennomført merkingen av selungene. Nizhnyaya Zolotitsa tjener også som base for deler av den sovjetiske fangsten av grønlandssel og de 4 helikopterene som var stasjonert der, transpoterte selfangerne ut på isen og fangstene til lands.

Vinteren 88/89 ble karakterisert som usedvanlig mild, noe som også gjenspeilet seg med usedvanlig lite is i Kvitsjøen. Kun de innerste buktene og en stripe langs vestsiden av Kvitsjømunningen var isdekket og grønlandsselen hadde kastet ungene sine i tre adskilte kast. Det største kastet lå mellom landsbyene Kachkarantjy og Tjabanza nord i

Kvitsjøen og var av størrelsesorden 50-60000 unger den 1. mars. Det andre lå lengre nord i Kvitsjømunningen ved landsbyen Sosnovka, og det tredje mellom Morzevjets øya og Koyda. I det førstnevnte kastet ble det drevet fangst, mens merking ble utført i det andre nevnte kastet. I det tredje nevnte kastet var det ingen fangst eller merkeaktivitet så lenge jeg oppholdt meg i området.

I de to førstnevnte kasteområdene ble de første ungene født i dagene 1.-3. mars, mens ungene i det tredje ble født 3-5 dager senere.

Værforholdene i dagene vi hadde til rådighet for merking, var svært ugunstige. Forholdsvis sterk sørlig vind satte riktignok isen mot land ved det sydlige Kolalandet, mens kastet som lå ved sørvestkysten ble satt i sterk drift nordover mot Kap Kanin. Vi fikk dermed lengre flyturer for hver dag som gikk. Skodde og snøvær gjorde også sitt til at flyturene mange dager ble annullert p.g.a. sikkerhet. Av forskere som i de siste 40 år har arbeidet i området ble forholdene karakterisert som de verste de har opplevd.

I dagene fra 1. til 9. mars ble det merket 1436 unger og 2 voksne grønlandssel. På grunn av forholdene ønsket de sovjetiske forskerne å fortsette merkeprogrammet utover de tidsrammer som var skissert. Det er derfor ikke pr. dags dato klart hva resultatet av merkingen er blitt.

Under samværet med de sovjetiske forskerne, og ved besøk på SevPinro (Havforskningsinstituttet) i Arkhangelsk, ble det ytret sterke ønsker om at et slikt samarbeid fortsetter i årene som kommer. Det ble videre ytret ønske om at norske forskere/myndigheter kunne være pådrivere for å få Kanada med på tilsvarende samarbeid om merking i farvannene ved Newfoundland.

Jeg vil rose de sovjetiske forskerne for deres medvirkning til at prosjektet fungerte så bra rent samarbeidsmessig. Som nevnt må de rådende klimatiske forhold ta skylden for at ikke antallet merkede unger ble større.